Horváth Péter

A kajári rém

1.

Mint valami kései szőlőt (vagy szalonnát), Horváth urat lassan érlelte a nyár. A mindközönségesen hasnak nevezett alkatrésze kezdett látványosan kitüremkedni korábbi helyéről. Eleinte úgy látszott, a has nem illik a csenevész testhez, ám a későbbiekben egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy éppen a hajlott hátú, rozoga test az, amely nem méltó a királyi bendő gömbölyű tokjához. Ha nagyritkán megjelent az akarattyai plázson, hogy egyetlen sportszenvedélyének, a vitorlás deszkán való manőverezésnek hódoljon, s a mintegy hetven kilós, kisipari szörfdeszkát a hátán vagy a fején cipelve a víz felé kacsázott térdig érő, piros klottnadrágjában, a strandolók közül sokan körülvették, azt hívén, csapolandó söröshordót rejteget az inge alatt. Pedig ekkor még – nagyjából – emberszabású volt.

2.

– Mink már megszoktuk a pestieket – nyilatkozta később, vonakodva, a Mester telekszomszédja, Piros Mariska néni. – Volt mit megszokni, ugye, mer a pesti mind hóbortos népség, de ez a Horváth nevű, ez túltett mindegyiken! Egyrészt az, hogy holdtöltekor meztelenül járkált a kertjében, mit kert, még az udvar is túlzás arra a gazos telekre, nem szégyellték kiírni rá, hogy AKÁCFAISKOLA, szóval ott illegette azt a hatalmas, csupasz hasát az akácjai alatt, mert ennek akácjai vannak, de olyan ménkű nagyok, hogy már magasabbak, lássa, a templomtoronynál, hogy világcsúfjára az ő tüskés fáit látni meg először, ha az ember Lepsény felől közelít a községünkhöz… De meg nem csak azok az égigérők vannak nekije, hanem ilyen husángok is, tetszik tunnyi, ilyen fiatal fütykös formák, de százával ám, meg ezrével, nem mondom, próbálták kiirtani, de nem ment nekijek, ha itt kihúztak egyet, ott mindjár kettő nyőtt helyette, így aztán kiírták a kerítésükre azt a faiskolát…

Mondom neki, Horváth, hát nem szégyelli magát, hát millyen faiskola ez? Jöjjön, azt mondja, nézze meg, Mariska néném, éppen biológiaórát tartok a csöppségeimnek… Én meg pislogok rá, ne nézzen bolondnak engemet, szomszéd, a faiskolába nincs tanár, hát itt van, aszondja, figyeljen csak, azzal becsörtet a sűrűbe, megáll nekem háttal, aszondja: hát

kedves csemetéim, ez itten a csudás emberi test! Kezét–lábát jól ismeritek, hiszen végtagjaiba szoktátok döfni átkozott tüskéiteket. De ez, barátocskáim, ez itten nem végtag, bár ez is hatalmas, erős, én meg csak figyellek, nézek, hogy mirül beszél ez, még utána is lépek nekije, hogy jobban lássam a szememmel, hogy mit csorgat ott, csak nem a slaugot vitte oda, hogy locsoljon, de nem, mer ahogy fordul a szemérmetlenje, hát látom azt az irtóztató dorongját, amiből vastag sugárban vizel, azt hittem, ott ájulok el, de hálistennek nem hagyott el a lélek, így aztán megláttam a hasát is, ami egyre dudorodott nekije, míg akkora nem lett, mint a régi tévém, a kisszobába, ami van… Hát ez az emberi has, kedves csemetéim, aszondja, jól nézzétek meg, ebbe csupa gázok vannak, amit ha kiereszt az ember, aszondja, és már hajol is előre, nekem háttal, hogy szinte a képembe nyílt az a keszeg fara, és… Idehallgasson, én nem bírom aztat leírni, de mint a tájfun vagy a kínai orkán, akkorát finogott, hogy a szoknyámat a nyakamba fújta, pedig esküszöm, hogy legalább öt méterre álltam tüle… Na jó, mondom, megállj csak, megkeserüllöd te még ezt! Jézus szívére esküszök magának, nem hittem akkor, hogy megfogan rajta az átok…

3.

Kálomista József üveges – saját elmondása szerint – méretre vágott üvegtáblákat szállító kis furgonján éppen Füredre igyekezett a tó északi partján, amikor az orkán lecsapott rá.

– A sofőrülés felőli ablakot próbáltam föltekerni a szag kirekesztése céljából – nyilatkozta később a Fehérvár Tévé kamerái előtt –, amikor egy rendkívüli löket felkapta szabályosan haladó gépjárművemet, és százhetven kilométerrel odébb repítve olyan irtózatos erővel vágta le Pécsváradon az Ady Endre utca tizenhatos számú ház elé, hogy a járműben helyrehozhatatlan kár keletkezett. A kár rendezését, arra hivatkozva, hogy szállított üvegeim megmagyarázhatatlan módon sértetlenek maradtak!, a Biztosító mind a mai napig megtagadta!

– Én magam kivágódtam a szétrobbanó szélvédőn – folytatta nyílt, őszinte tekintettel nézve a kamerába –, és berepültem a szóban forgó családi ház nyitott ablakán egy számomra teljességgel ismeretlen hölgy lila tapétás hálószobájába. Anyaszült pucéran ocsúdtam másnap hajnalban a szintén mezítelen hölgy mellett, amikor a férje, mint később megtudtam: Tóth Lajos dömperes, ittasan hazatért az éjszakai aratásról. Az a rendkívüli körülmény, miszerint törődött testemen egyetlen karcolás nem látszódott később a nevezett munkagépvezető két irdatlan nyaklevesének nyomain

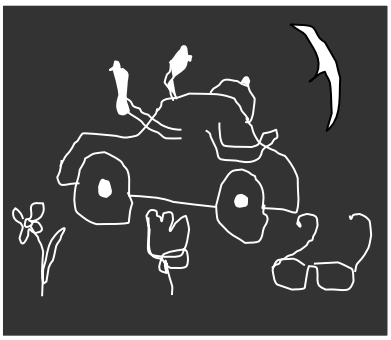
kívül, a vihar embertelen erején túl azt is bizonyítja, hogy a tornádó nem bírhatott természetes eredettel.

4.

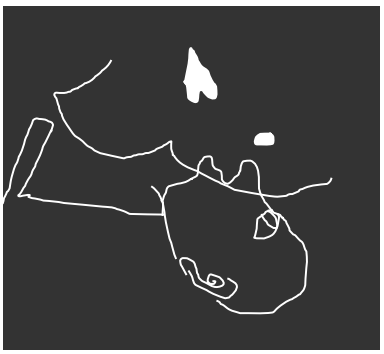
– Most, ahogy mondom – folytatta vonakodva a maga beszámolóját Piros Mariska néni –, attól fogva meg esténként a holdfényben fürdette azt a hatalmas hasát, amit – isten bocsássa meg! – azzal az irdatlan finggal se tudott lecsapolni, úgy hogy én meg kénytelen voltam átengedni az érdeklődő népeknek az udvaromat, hát ugye milyen a vidéki ember, nem akarták hinni, hogy van olyan városi has, mint az övé, lesni akarták. Volt, akitől pár csirkét kaptam, másoktól oldal szalonnát, liter pálinkát, kinek mije volt, ugye, azt adta.

Én meg a látványt.

Jött ment az a nagy has a holdfényben, így a hónaljától kezdődött nekije, teccik tunnyi, már eleinte, mer később már a hónalja se látszott ki a hájból. Jött, türemkedett elő a hónaljtól az a böhöm nagy has, kerekedett le a térdéig végül, a másik oldalon meg a háta középig tartott, oda fordult neki valahogy az egész, így körbe volt hasas, le a vállától. És néha, de ezt ne vegye a megnetofonjába, mer úgyis letagadom a nyilvánosság előtt, csak magának mondom, néha disznólkodtak az udvar közepén a fiatal-asszonnyal, na, az is megéri a pénzét!

Mer milyen nő az, már bocsánatot kérek, aki maga is mezítlen lopakszik ki éjszaka a kertbe, lábujjhegyen meg szökdellve, mint valami úri ünő, meg burukkolva, mint a részeg galamb, amelyik megeszi a túlérett szedret a fa alól? Ott hajlong meg guggolász az urán, aztán becibálja az automobilba, nyekeregtetik azt a szegény járművet egyhelyben, aztán megint kiszaladnak, nem sorolom. Mindig az asszony hibája, ha az ura ilyen gyászos véget ér.

5.

„A böffentések csupán helyi forgó– és bukószelek formájában dúlták fel Fejér– és Veszprém megyék kisebb településeit, amaz borzalmas alsó fuvallat viszont háromnapos északi viharként söpört végig a Balatonon."

Fejér Megyei Napló, augusztus 27.

6.

– Az enyémet húsz éve vitte el a bélnyomfekély, de ha én láttam volna, hogy annyit zabál meg annyit vedel, mint ez a Horváth, hát nem hogy guggolászok neki, de még a maradék fogait is kiverem inkább, mintsem hagyjam, hogy ilyen csúfságot hozzon rám! – vágta ki egyszuszra Piros Mariska néni. – Mert az volt az író úr – isten nyugosztalja a formáját –, egy kész csúfosság. De én már az elejin megmondtam, amikor a telket vette, pedig akkor még olyan sovány volt, mint délben az árnyék. Én már akkor láttam, hogy nem lesz jó vége neki.

Mariska néni lopott ablakkerettel
Kiss Noémi 4/c oszt. Balatonfőkajári Ált. Isk.

Ahogy az mindenre rá tudott csodálkozni, mint aki még sose látott düledező árnyékszéket, beomlott kemencét, beroskadt szalmatetőt, salétromos falat, összedőlt tyúkketrecet, virágzó akácfát! Ahogy az áradozott ott a gazos telek közepén! Hogy milyen festői meg romantikás minden, milyen természetes, így mondta, milyen irgalmatlanul szép! Aztán nekiesett szegény Teri néni házának! Már nem úgy értem, hogy nekidőlt, hanem hogy elkezdte átalakítani a romot. Mert hogy azt vette meg, a Teri néni pusztuló hajlékát. Persze nem tőle, mer akkora szegény Terikém – Isten nyugtassa! – elhalt már, és a maradékot, már a ház maradékát, amit az idő meghagyott belőle, mert ha valami kellett, hát odajárt az egész környék,

aztán kihúztunk ezt–azt, hol egy ablakot, hol egy ajtófélfát, rossz szekrényt, tyúketetőt, miegymást – szóval ami maradt szegény Terike után, azt egy másik pesti vette meg előbb, valami nyalonc ficsúr, de arra elég volt ráijeszteni néhányszor, hogy ne merje többet idetolni a képét.

Na, az adta tovább a házat ennek a Horváthnak. Ez meg mindjárt az első nap elbontotta a felét, csak úgy porzottak a ledöntött falak! Na de ez még rendjén lett volna, hanem a másik felét meghagyta! És amiket hozzája épített, vagyishogy rakott inkább! Mert úgy rakta ez itt a falakat, de rajzok nélkül ám, csak úgy a fejibül, mint valami megszállott, mint ahogy – gondolom – a Déva várát felépítették! Csakhogy neki nem omlottak le a falai, sajnos, hanem magasodtak, görbültek és hajladoztak, míg tetőt nem eszkábált rájuk. Hát meg lehet nézni, most is úgy van minden, ahogyan volt. Hát mondja meg, drága Béres úr, mi tartja ezt a tetőt? Lát maga ott egy rendes gerendát? Ne féljen, a nézéstől nem dűl össze, hogy a fene essen belé!

Én nem tudom, mit rakott azokba a falakba, hogy mik tartják űket egybe, mer hogy nem az a beton meg az a malter, amit ő kevert, ugye, lapáttal meg gereblyével, egy faládában, amit szintén ő csinált!

Csak lestük a fiammal annak idején!

Hogy mit csinál ez?

Egy hét után lehurcolta ide azt a Sári úr nevű barátját, na, az is megéri a pénzét, bár akkor még azt gondoltuk róla, hogy normális ember, hát itt ültek a gazban, a Horváth egyre csak beszélt, és mutogatta a félig elkészült épületét, hanem az az okosnak tűnő, vöröses hajú, Sári nevű férfi csak hümmögött rá, hogy te tudod, meg hogy talán, végül a Horváthra emelte a szemét, és csak annyit mondott neki: ne csináld. A Horváth felugrott, olyan piros volt, mint az ünnepi zászlók az oroszok idején, lobogott ott, mint valami felajzott rőzseláng, felhágott a tetőre, onnan óbégatott. Mit ne csináljak? Hát itt is visszatartanál az alkotástól? Talán nem látod – azt mondja –, hogy itt minden milyen szép? Nézd csak meg! – szökdelt a fal tetején. – Itt lesz a dolgozószobám! – Odaugrott, jobbra, teccik látni, ahol most az a toldalék putri áll. Ide meg – röpülte át a ledöntött kemence üszkös romjait –, körpanorámás nappalit tervezek! – azt mondja. Megjegyeztem, mer nem tudtam akkor még, hogy mi az a körpanorámás. – Nézd csak meg – aszondja –, micsoda kilátás! – és mutogassa a telek szélein sűrűn egymásba növő akácok sorát, amik már akkor se engedték át a napfényt, és már akkor úgy egymásba voltak gabalyodva, hogy sehol nem fért be az ágak közé a fűrész. De nem csak fent volt így egybefonódva az egész, hanem lent, a földben is! Az akácgyökerek úgy behálózzák ezt az udvart, hogy tavaszonként egész kis erdő serked ki a savanyú talajból!

Na, az a Sári nevű férfi meg csak hallgat, ül ott magába roskadva, tovább, miközben lassan süllyed alatta a föld. Végül már ott gubbasztott egy gödör fenekén, ahonnan iszapos, fekete víz bugyogott elő, mert hát ott volt a Teri néni kútja a háború előtt. Ez az! – csapott le rá a Horváth! – Itt ásom ki az emésztőt! – rikoltott. – Nézd ezt a gödröt! Hát nem gyönyörű ez is? Nem csodaszép!?

Mink csak hallgattuk, és ámultunk ideát.

Hogy hát mi lesz ebből?

És ez lett, ugye, ez a feneség.

A cigánysoron sincs ilyen putri, még az ebek is szebb házban laknak nálunk, mint amit ez rakott magának. Nem engedett oda egy fia szakembert se, hiába ajánlkoztak, nem is magas árért, kajáriak, lepsényiek, vegyesen. Nem az, hogy kőművesek, de mégiscsak tisztességes, falusi emberek, az ilyen, ugye, mindenhez ért, mint a fiam is, nem úgy, mint ez a – nem magára értem – teszetosza, délig alvó, ronda pesti népség, akik fölvásárolnak itt minden öreg házat meg beomlott pincét. A polgármester Endre kínjában már inkább parcelláz nekik a határban, csakhogy a falutól távol tartsa őket, de nem elég ezeknek az üdüllő övezet, jönnek, húzódnak ugye, a jóba, befelé. Na, persze, hogy nem akadt aztán se tisztességes vízszerelő ember, se villanyszerelő, hogy a vizet meg az áramot bekösse neki, mer akkorra már mind bojkottáltuk.

Úgy írja le, ahogy mondom! Ismerem a szó jelentését!

Ha nem kellett neki kőműves, akkor más se jár!

De ez nekiállt maga! Ásott, mint hat kubikos, már azt hittük, benn veszik a gödreiben, de kikászálódott, olyan vékony volt, és olyan fekete, mint a ganajtúró bogár, és olyan csökönyös, mint a szódás szamár, amelyikkel azelőtt a fuvaros Sanyi járt, a cigány. Csöveket rakott le, és valahogy kiumbuldálta, hogy a vizet a csöveibe csak bekötötték. Próbáltuk ellopni az aknafedelét, csapjait, slaugját, mifenét, hogy elmenjen a kedve a maradástól, de ez mindenből újat vett, olyan használt újat, tetszik ismerni, kéz alól. Akkoriban egész kis verseny alakult ki itt a faluban, hogy ki hányszor tudja neki eladni ugyanazt a valamit, amit az éjjel elemeltünk arról a telekről.

Na, még a villanyszerelő Lalival járta meg leginkább. Az elvállalta neki, hogy beviszi az oszlopról az áramot a házra. De mink lebeszéltük, ne csináld, Lalikám, ha nem kötöd be nekik, csak eleszi a fene őket innen, hát ott az a kisgyerek – mer a lánya még ilyen karonüllő volt akkor – mondom, annak melegvíz kell, meg este látni akarnak, miegyéb... Na, a Lali hitegette is rendesen, hogy majd kimegyen holnap! De nem ment ki, persze. Jó három hónapig feléjük se nézett, hiába ígérte. Hát a fiatalasszony, mondom, az is egy jóféle!, mindennap odajárt a Lali háza elé a gyerekkel,

ott szoptatta az utcán mindenki szemeláttára, és kiáltozott a házba befelé, hogy tudom, hogy itthon van, jöjjön ki, kösse be az áramot mihozzánk!

Kétszer is kifizették, hát csak muszáj volt végül kimennie a Lalinak, mielőtt még feljelentik az önkormányzatoknál. Így lett áramuk aztán. De belül a házban minden vezetéket ez a Horváth csinált! Meg is látszik! Tessék csak kijönni egyszer ide, éjnek idején! Úgy szikrázik meg vibrál az egész ház, mintha izzana a delejtől, ahogy mifelénk a kóboráramot mondják. Hát nem csoda, ahogy a fiam mondja, mert ő aztán mindenhez ért, nem csoda, azt mondja, szabálytalan az egész szerelés!

Hát van nekik egy olyan konnyektorjuk kint, a teraszuknál, alig tíz centire a betontól, hát tudom, mert éppen be tudjuk dugni oda ősszel a permetező régi dugóját meg az elektromos kapát, de hiába használjuk el az áramát, nem fogy ki neki, vagy nem veszi észre, én nem tudom igazán. A Kelecsényiék ellopták nekik a tévéjüket meg azt a randa szúnyogriasztó micsodát, ami évekig ott lógott a teraszuk felett, és olyan lilás, félelmes fényt csinált, hogy nem egy közülünk már a paphoz is elment, hogy misét mondasson rá, vagyis hogy ellene, tetszik érteni, hogy szellemekkel paktál, hát az ilyen az képes rá!

De már a papok se a régik.

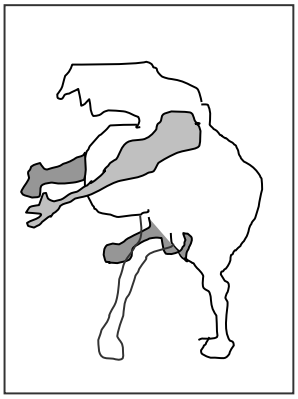
A kajári ház
Kiss Dániel, 4/b oszt. Balatonfőkajári Ált. Isk.

Így aztán átdobálunk a telkére minden döglött macskát meg szemetet ami van, tiltakozásul ugye, én is oda hajigálom át a levágott bodzát, ágat, miegymást, aminek nincs helye egy tisztességes portán, nálam nem is lát egy rendetlen valamit, viszont tessék csak átnézni hozzá, még mindig ott az akácok közt az a rossz sparhelt, amit a fiammal két éve dobtunk át! De hogy végül a hasára térjek már, az tényleg valami egészen rendkívüli gusztustalanság. Próbált pingpongolni vele, vagy minek híják, itt ütötte a fiaival azt a kis fehér labdát, ami a kerítésen mindig átröpült, nem győztem gyakorlatoztatni a macskát, hogy rögtön kettéharapja, ahogy átesik hozzánk, szóval ott pingpongolt, de a hasával mindig nekiment az asz-

talnak, úgy lökdöste, mint a Fec Dominó Csikágóban a versenyzongorát, így a hasával, végig a színpadon, mintha, isten bocsássa meg, mégiscsak kimondom, mintha baszná!

Na, azt a menyem látta, azt a Fec Dominót, tíz éve, amikor kiment Amerikába, mer az én menyem az ilyen csapodár, nem véletlen, hogy űt is kilöktük innen aztán! Azóta a fiam velem él, nem úgy, na, teccik érteni, hanem hogy tisztességben, ahogy kell. Együtt neveljük a gyerekét, a kis Imrét.

Szóval arra a pingpongra is összefutott a fél falu, persze titokban, itt bujkáltunk körben a fáknál, és csak lestük, hogy vándorol az a pingpongasztal végig az udvarán, ahogy az a böhöm löki a hasával, ahogy csapkodja a labdát. De bármit mondhatok, semmi se volt normális azoknál. Hiszen megérti az ember, hogy végül belebolondult az életébe, és csak egy has maradt belőle, ugye. Egy has. Hanem azt még én se hittem volna, hogy ő lesz a Kajári rém."

A Kajári rém
Aggódó Édesanya rajza

7.

A községi posta új, cseréptetős épülete a főtértől a templomig vezető meredek utcán kapott helyett, a hajdani tűzoltó szertár fatornyos épülete és a Csenki Vendéglő között, szemben az önkormányzat székhelyével. Volt benne fogadó– és forgalmi helyiség, előkészítő szoba, sőt a négy postai alkalmazottat egy kis teakonyha és egy melegvizes zuhanyzó is szolgálta. Ám amire a dolgozók a legbüszkébbek voltak, az a riasztóberendezés.

Nem volt csúcsmodell, igazság szerint a legolcsóbb volt a piacon, rosszindulatú pletykák szerint a beruházást kezelő postafőnök a saját zsebére dolgozott, amikor a rendszer alapvető elemeit megrendelte a sógorától. Ha záráskor áram alá helyezték a berendezést, a helyiségben rubinszemek villantak fel, szúrós lézertekintetük elől még az éjjeli lepkék sem

bújhattak el. Ha egy–egy kövér egérfióka átkocogott a műmárvány padlón, a szemek kacsintottak, és felüvöltött a bejárat fölé helyezett sziréna.

Az első néhány éjszakai riasztás alkalmával mind a négy postás kiugrott az ágyából, kapát, gereblyét ragadva futottak az új épülethez, hogy elfogják a postarablót. Szinte rosszul esett nekik, amikor az épületben egy fia betörő nem sok, annyit se leltek. Ácsorogtak a hálóing fölé kapott télikabátjukban, papucsban vagy gumicsizmában, kapa- vagy vasvillanyélre dőlve, cigarettázva találgatták, miért jelezhetett a riasztó. A rendőrség csak hajnalban érkezett a helyszínre. Ferenc törzsőrmester megnyugtatta a cebegve várakozó dolgozókat, mondván, a postai rablások szinte kizárólag csak nappal történnek, amikor pénz van a postán, éjszaka csak bolondok hoznák magukra a bajt. A postások újra áram alá helyezték a riasztóberendezést, és visszatértek otthonukba. Ám alighogy hazaértek, a sziréna újból megszólalt.

Amikor a postafőnök zsörtölődve szóvá tette vejének a szaporodó álriasztásokat, az élelmes fiatalember azt válaszolta, még mindig jobb, hogy így van, mint ha nem riasztana a készülék. Bütykölt valamit a kapcsolótáblán, de eljárása nem hozta meg a remélt eredményt. A riasztó hetente kétszer felverte álmából az egész falut. Ekkor a postafőnök három beosztottja közül kijelölt egy riasztási megbízottat. „Maga lesz az!" – közölte özv. Árgyélus Istvánnéval. Árgyélusné nevét több hivatalos helyre is leadták, s a postabejárat üvegajtajára is ki volt függesztve a neve és a címe: „Riasztás esetén értesítendő".

A szép postásnő
Ismeretlen festő, Balatonfőkajár, Kocsma, férfivécé

Az asszony hat házzal odébb lakott.

Reggeltől késő délutánig járta berhelt biciklijével a falut, hordta a leveleket, tanácsi felszólításokat, bírságokat. Fáradságát enyhítendő elücsörgött egy–egy félórácskát némely portán csésze fekete, kupica pálinka mellett. Mégis holtfáradt volt, mire hazaért, hogy ellássa a lábasjószágokat, rendbe tegye a kertjét, és megfőzze a vacsorát. Ám alig ült le a tévé elé,

hogy kedvenc sorozatait megnézze, a riasztó felüvöltött. Eleinte csapot-papot odahagyva rohant a hivatali kulcscsomóval, elemlámpával és egy kapával felszerelkezve a postához, lábujjhegyen körbelopakodta az épületet, belesett a rácsos ablakokon, majd bement, és elhallgattatta a riasztót. A huszadik ilyen alkalom után már korántsem volt büszke új címére, amely mellé egyébként egy árva fillér nem sok, annyit se kapott.

Július közepétől a riasztások megszaporodtak.

Árgyélusné néhány zavarbeejtő nyomot talált a belső helyiségekben. A tintatartókból hiányzott a tinta, s mintha valaki megrágta volna a különböző vények, vinyetták szélét. A kihelyezett patkánycsapdák már régen nem fogtak egeret, a felszerelt zöld szúnyoghálók kívül rekesztették az éjjeli lepkéket és más bogarakat, így Árgyélusné nem tudta mire vélni a riasztást. Jelentésébe nem is merte belefoglalni a tapasztalt jelenségeket, inkább a saját pénzén vásárolt új vinyetta– és vénykötegeket helyezett ki a rágott szélűek helyett.

Július tizennegyedikén – amint azt a Nők Lapja egyik keresztrejtvénye tudatta: éppen a Bastille lerombolásának napján – újabb riasztás verte fel éjszakai álmából Árgyélus Istvánnét. A postaépület tövében egy árnyalak várta.

Az árnyalakot Bélafalvi Ödönnek hívták, ötvenhárom éves volt, bal lábára bicegett kicsit.

– Jöjjön gyorsan! Azt hiszem, megfogtuk!

Özvegy Árgyélusné nem kedvelte a sánta embert. Bélafalvi Ödön két éve mindig a nyomában bicegett, hogy szépeket mondjon neki.

– Látja? – Együtt lestek be az előkészítő helyiség hátsó kisablakán. – Ott van! Valami nagy! Hallani, ahogy csámcsog! – Bár a sziréna üvöltött, mintha mégis kihallatszott volna az épületből valami fortyogás. – Bekísérem, ha fél! – ajánlkozott Bélafalvi ödön.

– Én?! Ugyan, mitől félnék? – förmedt a sánta férfira Árgyélus Istvánné.

– Alighogy beléptem – mesélte később –, iszonyú bűz csapta meg az orromat, mintha valami beteg disznó fingta volna tele a posta légterét. Nem vagyok kényes gyomrú valaki, de attól a szagtól ájulás környékezett. És akkor megmozdult a homály! Alaktalan sötétség rohant el mellettem zihálva, ki az ajtón, fellökte az ajtó előtt strázsáló Bélafalvit, és eltűnt az éjszakában. Az épületben nem esett kár, de eltűntek a telefonkönyvek, amit szabályos jegyzőkönyvben rögzítettem is később.

Bélfalvi Ödön állítólag többet látott.

– Egy ilyen kerek, guruló valami volt! – tódította a kocsmában. Próbáltam megállítani, hiszen nem hiába voltam önkéntes rendőr a régi rendszerben, szabályszerűen felszólítottam, állj, vagy lövök, fel is emeltem a Margitka kapáját, de a kerekség nem állt meg, átgurult rajtam, és a szí-

vembe mart. Margitka volt olyan kedves, és ellátta a sebemet, de a nyoma megvan még!

A jegyzőkönyv csak annyit rögzített, hogy a seb ellátása ötven percet vett igénybe. Attól fogva a postásasszony mindig elpirult, ha Bélafalvi az út túloldaláról átintegetett neki. A tények utólagos fényében nem lehet kétséges, hogy mindez a Kajári rém műve volt.

A Postásnő és a Rém
Rendőrségi fantomkép (Bélafalvi Ödön intenciói nyomán)

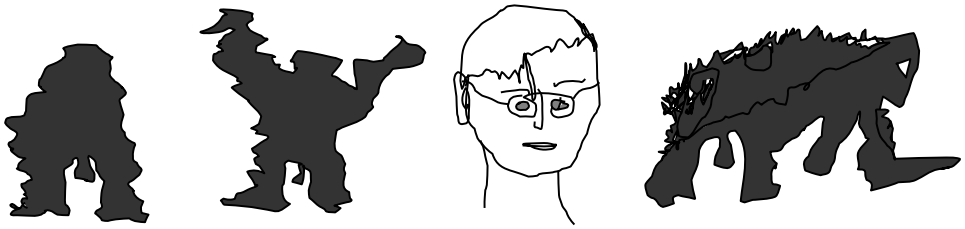
8.

A Nagybolt új pénztárosnője volt a legkívánatosabb lány az egész faluban. Feszült rajta a fehér köpeny. Kövér volt, tejszagú. Ha lehajolt az elguruló blokktekercsért, felszökött a vásárlói láz. De hiába vettek meg minden vasszöget a pesti ficsúrok, hiába pakolták tele a kosaraikat papírszalvétával meg fogkefével a kajári legények, a pénztáros lány megközelíthetetlenül blokkolt. Még a helyi futballcsapat kapitánya se tudta megprütykölni. Egy szép napon mégis kiderült, hogy bekapta a legyet. Sírva emelgette a fogkeféket, zokogva adta vissza az aprót.

– Ki volt az? Ki tette ezt vele!?

A férfiak vasvilla tekintettel méregették egymást.

A szép pénztárosnőt hetekig fenyegették, kérdezgették, míg végül kiderült, hogy a Kajári rém erőszakolta meg.

Fantomképek a Rémről
Főkajári asszonyok leírása nyomán

– Mint egy ártatlan liliom, úgy mentem hazafelé az alkonyatban – rebegte a gyóntatószék homályában a pénztárosnő. – Levágtam a kanyart, hogy a temetőn át kerüljek hazafelé. Békésen andalogtam a sírhantok közt, hallgattam a szitakötők és méhek muzsikáját, hát egyszercsak egy fagyalbokor mögül valami rám vetette magát. Mint egy medve, akkora volt! És a szaga! Még most is lúdbőrzök, ha eszembe jut! Kezem-lábam remegett, ahogy letépte rólam a szoknyát. Annyira féltem, mint amikor horrorfilmet néz az ember! Szőrös volt, mint a King–Kong, és a durungja akkora, hogy a láttán eltátottam a szám. Tisztelendő atyám ismeri a számat, mindenki azt mondja, nagyobb és szebb, mint a Julia Robertsé. De hiába tátogtam, és hiába leheltem a Megváltó nevét, a rém cafatokra tépte az alsóneműmet, és megette! Akkor talán elszaladhattam volna, de annyi erő se volt bennem, mint egy kikapcsolt pénztárgépben. Csak néztem, hogy habzsolja, rágja, nyeli szűzi bugyogómat, brummogó alakja eltakarta a Holdat, mert akkorra már valahogy éjszaka volt, sziporkáztak a csillagok fölöttem, ragyogott az égi bolt. Na, gondoltam, mindjárt ott leszek eladó! A Veszelka gyerekek sírján feküdtem, tomporomat csípték a hangyák, aztán, mintha valahogy belém másztak volna, az egész belsejem égni kezdett, én meg dobáltam magam, hogy azt a belső égést valahogy eloltsam, de minél jobban dobáltam magam a rám nehezedő, rémséges súly alatt, annál jobban izzott a lényem. Nem kaptam levegőt. Már szinte vártam, hogy belém hatoljon, és legyen vége az egésznek, de az az ocsmány gonoszság nem sietett. Blúzom gombjait bontogatta irdatlan körmével, féltem, elszakítja azt is, a kis virágos blúzomat, magam hímeztem, tisztelendő úr is dicsérte, milyen szép. Kigomboltam neki az ingem elejét. Na, gondoltam, ez mindjárt ráveti magát a csecsemre, de nem, csak lihegett ott a bimbóim felett, a szeme izzott, sárga bogár, nézett, nem tudván betelni a látványommal, kinyújtotta azt az érdes, hegyes, fekete nyelvét, és...

– Elég! – szólalt meg a tisztelendő. – Nem bírom tovább!

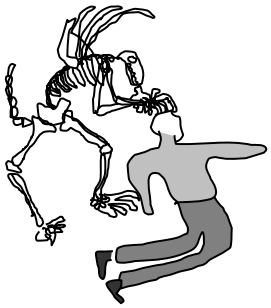
9.

Horváth mindeközben tovább lelkesedett a szépségért.

– A világ gyönyörű! – magyarázta a feleségének és Fruska lányának a loboncos birtok közepén. – Nézzetek csak szét! – bíztatta őket. – Egy egész élet kevés volna arra, hogy mindezt a magunkévá tegyük! És nekem – hajaj! – nincs már sok időm!

Ez volt a mániája.

Hogy őt nemsokára eléri a vég.

(A Szerző vázlata)

Amikor Emese húga mobiltelefonon megkérte, fogadja be néhány hétre Thomát, a francia házasságból származó, ötéves fiúgyermekét, Horváth félpercnyi habozás után igent mondott rá. Mégpedig több okból – bár ezeket az okokat soha nem ismerte volna be. Fiai nagyok voltak már (az idősebb huszonhét, a fiatalabb huszonhat éves), kamaszodó lánya tizennégy, és ő vágyott egy kisgyermek szagára. Éppen öt évvel azelőtt mondtak nemet a Zsuzsánna asszony méhében véletlenül fogant gyerek érkezésére, így ez a körülmény felerősített benne némi nosztalgikus felhangokat. Aztán meg (ez az, amit végképp nem ismert volna be a cudar!) nem ment neki a munka.

Mint minden valamirevaló író, ő is regényen dolgozott.

Megszállottan dagasztotta a kéziratot, bár fogalma sem volt, miről fog szólni a regény. Frappánsnak szánt bekezdéseket pötyögött makacs laptopjába, hogy a gép ezeket a bekezdéseket a saját szakállára áttördelje, átszerkessze, és sajátos központozással lássa el. Hajnalonként – szokása volt korán kelni – helyet foglalt a kajári roncsház legkisebb helyiségében a komputere előtt, megpróbálta értelmezni az előző nap bepötyögtetett bekezdéseket, hogy felfejtse a formálódó regény rejtett vezérfonalát, és

ráfűzze a világ szépségeinek irodalmi lenyomatát – ám nem hogy fonálra nem talált, nem lelt egy árva cérnaszálra sem.

– Pedig nagy vagyok! – közölte a családjával, (akkor még) hordócska pocakját dölyfösen előre tolva. – A számítógépem olyan, mint ti. Nem érti alkotó géniuszomat. Én nem járhatok strandra, boltba, postára, bankba – magyarázta –, nem végezhetek sem házi sem kerti munkát, nem javítgathatok holmi lehullott vakolatsebeket, az én vezérem belsőmből vezérel! – Mit mondjunk, igaza volt. Belsejének kábé hatvan százalékát már akkor is a hasa foglalta el. – Én egyszerűen betege vagyok annak, ami szép! Utána kell járnom, meg kell értenem, fel kell dolgoznom, be kell kebeleznem, hogy átértelmezve adhassam vissza a világnak, hogy mindenki megértse, mi az igazi szépség! Ha csak ezt a kertet nézem! – mutatott körbe hadúri mozdulattal a rezidencia gyomverte, akácok szabdalta, hőgutától reszkető udvarán, ahol nem élt meg semmi, csak a szőrös büdöske meg csalán. – Hát nem látjátok?! – A földre vetette magát. – Balról hangyák menetelnek – tudósította a családot –, jobbról egy krumplibogár, két mezei poloska, tizenöt fülbemászó, odébb szöcskék, csatornatúrók, levéltetvek... Ezt nekem mind, mind meg kell emésztenem! Hát mikorra végzek ezzel, szépség koldusa, én? Mivel szellemi táplálékkal jóformán egyáltalán nem élt, összes bevitele a könnyen emészthető anyagiakra korlátozódott. Ezek java túlnyomórészt sörből állt, de számolatlanul vett magához bort, pálinkát, ürmöst, cirmost, ami jött, vegyesen.

10.

Amikor Thoma megérkezett a balatonfőkajári állomásra, az elébe autóval kiérkező Horváth már alig tudott kikászálódni a sofőrülésből. A gyermek csak kétszer látta azelőtt, nem csoda, hogy a hasas emberben nem ismerte fel a bácsikáját. Azt viszont már igencsak nehezményezte a has gazdája, hogy Emese húgának sem akaródzott első látásra felismernie őt.

– Hugi! – bődült a fiatalasszonyra. – Hát én vagyok, a bátyád!

Emese csak nézte azt az irdatlan pocakot, amelyhez a pálcikaember tartozott, és elsírta magát. Szó szót követett, hazaértek aztán.

Emese látta a romházat, az egész sárba térdeplő, elhanyagolt, koszos és rozoga rezidenciát, és arra gondolt, talán mégiscsak jobb lesz itt a kisgyereknek, mint az emberevő katlanként fortyogó nagyvárosban, ahol a forróság és a légykülönítmények továbbra is folyamatosan tizedelték a lakosság maradékát.

Emese elment, Thoma maradt. Kemény kis kölyök volt, barna, mint egy néger. Magyarul nem értett. Horváth tanult valaha némi franciát, de összekeverte a szavak jelentését. A keverést mindjárt az igennel és a nemmel kezdte. Úgy emlékezett, hogy az *Oui*, az nemet jelent. Thoma bármit kérdezett, Horváth kapásból felelt rá:

– *Oui*! – mondta szigorúan, s a nyomaték kedvéért hozzátette. – *Naturellement!*

Így aztán – e sajátos tiltáson felbuzdulva – Thoma birtokba vette a Horváth életét. Úgy irányította, mint valami császár.

– Én aludhatsz a te ágy? – kérdezte a rezidencia egyetlen működő ágyára bökve.

– *Oui*! – rázta meg hatalmas pocakját ellenmondást nem tűrő szigorral a Horváth, mire az aprócska hadúr már el is foglalta az ágyat, a szobát, a gitárt, az elektromos zongorát, a fűrészgépet, a fúrót, a pénztárcát – amit csak talált. A kakasokkal ébredt, francia kukorékolása kiparancsolta kínzókamrájából a Horváthot, biciklire ültek, és elmentek a boltba. Horváth a kerékpár nyergében fujtatott, hasa szinte lefolyt a földig, Thoma mögötte székelt a csomagtartón, apró praclijával belemarkolt a Horváth hájába, csípve, csikarva irányította. „Most jobbra, most balra! *Á goche! A droite!* Így kerekeztek dülöngélve, szlalomozva, toronyiránt. A boltban mindent megvettek, amit a francia ördögfióka megkívánt, pedig akkorra már igencsak spórolniuk kellett, lévén az alakuló rém igen keveset dolgozott. Mégis hatalmas lakomákat rendeztek reggel, délben este. Folyt a pezsgő (nem a gyerek itta) gőzölgött a kaviár.

Thoma és a Mentesék kutyája

Thoma két hét alatt tökéletesen megtanult magyarul – Horváth két hét alatt elfelejtette az anyanyelvét. Valami egészen sajátos pidzsin–magyart beszélt. – Én lenni nagy főnöke. Tőle mindenki fél. Lenni Maharadzsa. Lenni hatalmas chef.

– Konyha? – érdeklődött a francia szóvivő.

– Konyha, szoba, ház, udvar, egész Balatonfőkajár! Ha én mondja, valami úgy, akkor nem más!

– Nem? – kérdezte Thoma.

– *Oui*! – bólintott zordan a Mester.

Nagyszerűen megértették egymást. Thoma büszkén vonszolta maga után a világ urát.

– Te repíteni most nekem sárkány!

– Nincs sárkány. Sárkány lenni mese.

– Lenni papír! – nevetett Thoma. – Le chef tudsz te minden csinál!

Mintha ez a gyerektestű, gyerekszagú, francia istencsapása valahogy kapóra jött volna a csüggeteg prózamágusnak. Órákig szöszmötölt az életlen ollókkal – csak hogy addig se kelljen írnia –, s mire a papírsárkány elkészült, a pillanatragasztó összeragasztotta mind a tíz ujját. Foga közé kapta a sárkány madzagját, szuszogva, morogva, hatalmas bakugrásokkal robogott le–fel a gyomverte udvaron, mint egy kövér, sápadtarcú indián. A sárkány csapkodva követte.

Thoma visongva igyekezett elkapni a sárkány színes farkát.

– Chef! Chef! A te sárkány miért fel nem száll?

Mintha a vonzóan eleven felmentvény igazolta volna a virtuóz egyre csökkenő munkakedvét. Az alkotásra szánt idő irodalmi torzók helyett előbb szörnyszülött papírsárkányok tucatját ellette, azután dugófigurákat szült. Rontott kéziratlap bőven akadt, mint ahogyan kihúzott dugó is. Nyihogó dugólovak lepték el az udvar csenevész, kiégett füvét, az akácok árnyékában vidor, spárgabajszú, sebesült dugóhuszárok hevertek. Thoma keze alatt vidám, csorba hangzatokat pengett a megrepedt gitár, s a billentyűit egymás után elvesztő, fogatlan elektromos zongora megjegyezhetetlenül változatos dallamokat nyekergett. Horváth, akár egy nagyra nőtt, elhízott gyerek, órákig játszott a Lego-felszerelés maradékával, játéklapáttal túrta a homokdombot, néha fejen állt, és puffanva elzuhant aztán.

– Ugye, milyen szép?

Ilyenkor Thoma kissé unott arckifjezéssel angyali pofáján, nagyúrian megengedő, és előkelően leereszkedő pillantásokkal irányította őt.

– *A drioit, a goche!*

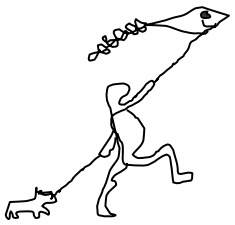
– *Vite, vite!*

Máskor meg:

– *Un peu plus lentement*!

A mester hájas pocakja rengve járt, dobódott balról jobbra, fel, s alá, míg a has vidor tulajdonosa önfeledten kurjongatott valamely senki által meg nem értett nyelven adva hangot a létezés örömének.

– Zsöszüumoámém, ne szö pá?

Kamaszodó lánya sötét pillantásokkal követte, s az eleinte kedvelt kisfiú iránti múlhatatlan, egyre növekvő féltékenységétől vezettetve alamuszi gáncsokat vetett az apjának, de ebből is új, nagyszerű, örömöt adó játék kerekedett. Horváth az első alattomos gáncs nyomán három métert repült hasmánt a légben, majd dagadt pocakjára zuhanva felpattant a fűről, mint valami nagyra nőtt gumilabda. Thoma tapsikolt örömében, s amikor a Horváth lánya őt is felvágta a kert tizenhatosánál, ügyes szökkenéssel a Horváth hátán landolt, majd együtt süllyedt és emelkedett fújtató hátasával, mintha a Holdon vágtattak volna.

Fruzsina egérmérget kevert a kisfiú ételébe, de csodák csodája, a méreg nem fogott a francia gyomron, sőt, attól fogva Thoma azt is megette, amit korábban cézári ujjbiggyesztéssel elutasított. Időnként úgy csüggött a nagybátyja egyre terebélyesedő hastestén, mint egy aprócska, ám nagyon is mozgékony lajhár. De letelt a két hét, Thomát az anyja elvitte Franciahonba. A család fellélegzett, ám Horváthrá rátört a depresszió.

Ekkor kezdett el csak hízni igazán.

11.

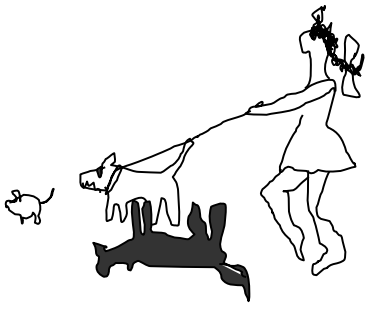
Eltökélten, gonoszul, kárörvendőn hízott. A csenevész mellkas hasba olvadása egy hétig se tartott. A bordák beroskadtak, s csupán egy szerény, kályhacső átmérőjű üreget engedélyeztek a permanens dohányzástól amúgy is fél kapacitással működő tüdőnek. A végtagok – Istenem, a Mester szarvas hímhez méltó végtagjai!! – meggörbültek és meggacsosodtak. A hajdani, sosemvolt izomzat helyét zsírgöbök tucatjai töltötték ki, a bőr ráncossá aszalódott a hulló szőrzet alatt.

Zsuzsánna asszony – egy evangélikus lelkész hatodik gyermeke – romlatlan lelkét és kostermészetét sem a hőség, sem az utóbbi hetek eseményei nem törték meg, konokul próbálta megvédeni a Horváthból mindazt, amire – okkal – jogot formált az együtt töltött húszegynéhány esztendő során. Próbálta előbb megóvni a mester megszokott állagát, azután visszanyeretni a felét legalább, de mindhiába fogta az urát szigorú diétára, mindhiába zárta el előle a kamrakulcsot, Horváth tücsköt és bogarat zabált, a csapvíztől is valag részegen hízott tovább.

12.

Először a Mentesék kutyája tűnt el a környékről, mégpedig nyomtalanul. A szelíd, tömzsi tacskó hím azon nyáron szert tett egy fekete barátra. A haver szintén tacskó formájú volt, ismeretlen gazdái piros bolhanyakörvvel látták el. Keskeny, néma kutya volt, a szemében összesűrűsödött bánat nem adott helyet az értelem egyetlen szikrájának sem. Csupán fejlett szaglásának köszönhette, hogy hazulról naponta eltalált a Horváth rezidenciára. Ott örökösen Morzsát követte, mint egy sovány, ostoba árnyék. Amíg Morzsa – így hívták a Mentesék kutyáját, amíg élt – vígan és értelmesen lakmározott a számára kitett pléhtányérból a rezidencia kavicsos teraszán, addig Árnyék félrehúzódva, bánatosan nézte. Azt se értette meg, mit keres Morzsa a Horváthék konyhaszekrényének mélyén.

Morzsát Fruzsina vezette a konyhaszekrénybe, hogy megfogassa vele az apja egerét. Az egér nyilvánvalóan szerelmes volt a Horváthba, vagy csak féltékeny volt rá, amiért a Mester mindent felzabált. Eleinte csak az udvaron követte a gólemet, aztán egy szép napon befészkelte magát az üres hűtőszekrény alá, hogy közvetlen közelről nézhesse, hogyan talál még a kiürült hűtő mélyén is ehető maradékra a Horváth. A Mester előbb felzabálta a műanyag jégakkukat, aztán elropogtatta a tároló rekeszek műanyag válaszfalát, végül a hűtőgép vasrácsait is szétmarcangolta. Az egér irigyen, ámulva figyelte. Később átköltözött a konyhaszekrény üres lábosai közé. Ide küldte utána Fruzsina a kutyát. Morzsa érezte az egér szagát, morogva, fújtatva forgolódott a konyhaszekrény mélyén, csak a farka látszott ki. Az egér a konyhaszekrény dupla hátfalának résében rettegett. Morzsa veszettül ugatta. Árnyék csodálkozva ült a konyha közepén, s mikor az egér halált megvető bátorsággal végigszaladt a konyha linóleumán, még csak nem is vakkantott rá. Morzsa viszont kirúgta a szekrény oldalát – mire a házilag eszkábált búbor kiadta a lelkét, s csörömpölve összeroskadt –, és az egér után vetette magát. A falu szélén sárgálló napraforgótábláig űzte. Árnyék az udvar közepén várta a barátját. Hanem Morzsa nem jött meg, mint ahogyan az egér se tért vissza soha többé.

A faluban egyesek tudni vélték, mi történt.

13.

Ács Lajos fuvarozó a kocsmában mesélte később, hogy a faluszéli házban lakó barátjától, bizonyos Egon úrtól hazafelé tartva a Gömböc találkozott az egeret kergető ebbel, és némi lamentálás után üldözőbe vette a két állatot.

– Én magam – mesélte a fuvaros –, éppen a kovácshoz igyekeztem, hogy megjavíttassam a kocsim bal hátsó kerekét. Hát egyszercsak látom ám, hogy egy egér vágtat előttem a kocsiút közepén. Utána a Mentesék kutyája, az a féleszű kotorék. Szegény jó csacsim utódja, a Halál névre hallgató szürke öszvér ügetni kezdett utánuk. Így trappoltunk lélekszakadva, Lepsény felé. Át az Emhetes viaduktja alatt, át a vasúti síneken, még szerencse, hogy nem állt piroson a jelzés. Na, az orosz lőtér előtt egyszer csak látom ám, hogy az egér jobbra letér az útról, és beveti magát a napraforgók közé. A kutya úgyszintén. A bolond öszvérem is ment volna utánuk, ha abban a pillanatban el nem zúg mellettünk jobbról a Gömböc.

– De mint a szél! – bólintott a fuvaros, és lecsapta a kocsmaasztalra kiürült borospoharát.

Tüstént újratöltötték neki.

– Mondjad tovább!

– A Gömböcrül beszélj!

– Láttad?

– Esküszöl?

– Mi az, hogy! – kortyolt a fuvaros. – De nem csak én láttam, hanem a Halál is! Meg is hőkölt tőle! Szétterpesztette mind a négy lábát, és egy lépést se tovább. Behúztam a féket, leugrottam a bakról, usgyi a futók után. Vagyishogy elébb még nem merészkedtem utánuk, csak álltam ott az út szélén. Az országút kissé magasabban megyen arra a termőföld szintjénél, tisztán ki tudtam venni, hogy merre nyargalásznak amazok hárman.

– Milyen amazok?

– Melyik három?

– Hát az egér, a Mentesék kutyája…

– Meg a Gömböc?

– Az hát! – bólintott a fuvaros. – Csak úgy hajladozott a napraforgótábla, ahol szaladoztak, mígnem elült aztán a növényi mozgás. Na, akkor követtem a csapást. Jó ötven méterre bent, a tábla mélyén, egy nagy körben a földre hasalt minden napraforgó, de olyan szabályosan, mintha valami irdatlan kefe fésülte volna a szárakat egyfelé.

– Mint a gabonakör?

– Pontosan!

– A hétszázát!

– Hallgass már, hadd mondja tovább!

– A kör közepén ott aludt a Gömböc! – suttogta a fuvaros. – Olyasmi formája volt, mint az erdei pöffetegnek, csak egészen hatalmas. Szuszogott, de nagyon elégedetten. Álmában böffentett kettőt. Az első böffentésnek egérszaga, a másodiknak kutyabűze volt. Innen tudtam, hogy elkapta, aztán megette mindkettőt.

– Ja! – bólintott, egyemberként, a teljes hallgatóság.

– Közelebb hajoltam, hogy megvizsgáljam, nincs–e a bőrén valami árulkodó maradék, kutyaszőr vagy egérfarok, vagy tudom is én. Hanem hogy akkor mi történt velem, nem tudnám megmondani. Arra emlékszek még, hogy magába szippantott valami iszonyatos erő, aztán elsötétült előttem a világ.

14.

Árnyék csak másnap tűnt el a faluból. Őt követték a macskák. Aztán eltűnt a környékről minden rigó, veréb, vadgalamb és fakopáncs. Az augusztus huszadikai, kettős lakodalommal dúsított népünnepélyről nem tért haza a két ara, valamint a Csenki Étterem kövér szakácsa, bizonyos Laklót Aladár. Eltűnt a teljes vasutas zenekar. A pap a templomból. A Mádi doktor. A vadásztársaság. A régi posta épületét borházzá alakító gazda öt méter magas acélhordóit az éjszaka mind lecsapolták. A reggeli falujáráskor az önkormányzati szervek döbbenten konstatálták, hogy semmi szemét nem maradt az éjszakai ünnepség után. Sehol egy eldobott kolbászvég, kiokádott pörkölt maradvány. A főtér olyan üres volt, mint egy tisztára nyalt tányér.

De eltűnt a Gömböc is,

vagyishogy

– gondolom, eddig is sejtették már –

a Horváth.

15.

Az ura keresésére induló Zsuzsannát hazaparancsolta a Balatonra lecsapó háromnapos orkán. Csak amikor a fertelmes illatú szélvész elült, s az utakról elszállították a temérdek kidőlt fát, akkor indulhatott újra Zsuzsánna az ura után.

16.

– Szívem vezetett – mesélte később Béresnének, aki a Hölgyvilágból értesült a Kajári rém történetéről, és most rémülten pihegve hallgatta a részleteket, mint aki hiszi is meg nem is azt, amit hall. – Mentem az érzéseim után – folytatta Zsuzsánna –, hol jobbra, hol balra, hol előre, hol meg

visszafelé. Mit mondjak, pityogtam is kicsit, mert lehet, hogy kövér volt, büdös volt, elviselhetetlen, igazságtalan és iszonyatos, de nagyon hiányzott már. Ugye, te meg tudod ezt érteni? – kérdezte Zsuzsánna esengőn.

Béresné – maga se tudta, miért, de – bólintott.

– Mondd tovább!

– Eleinte azt se tudtam, merre járok – vallotta Zsuzsánna asszony –, mert befelé figyeltem, tudod, önmagamba, hallgattam az én hűséges szívem minden dobbanását. Egy lépés – egy dobbanás.

– Egy–egy – bólintott értőn, szinte révülten Béresné.

– Tudtam, hogy jól nézek ki a nagy bánatomban, ahogy a mellem jobbra–balra himbalimbál – folytatta Zsuzsánna. – Mindenfelé mindenféle férfiak szólítottak meg, de én csak mentem, amerre vitt a mellem, bolyongtam, mint az a hollandi lány.

A Béresné tudata mélyén felködlött, hogy a bolygó hollandi az nem lány, de nem akarta fölösleges közbeszólással megakasztani Zsuzsánna fájdalmas vallomását.

– Az Akarattyára vezető útkanyar melletti kiserdőből zene foszlányait sodorta az útra az ilyen északi viharok után szokásos könnyű, déli szél – mondta Zsuzsánna folyékonyan. – Tudod, hogy én nem értek a zenéhez (Béresné buzgón bólogatva helyeselt), de az valami egészen éteri muzsika volt. Vonzottak a hangok, hát letértem az útról, és vonakodva bár, de beléptem a fák közé.

– Beléptél – bólintott ismét Béresné.

– Nem messze az úttól, még egészen az erdő szélén, a fák közt ott ült a teljes vasutas zenekar.

– Ne mondd!

– De igen! – sóhajtott Zsuzsánna. – Az Édes Erdély itt vagyunk–at játszották.

– Az Fonográf?

– Nem – felelte Zsuzsánna. – Nem Fonográf.

– Jó. Mondd tovább!

– Mind vasutas ruhában volt – lehelte Zsuzsánna –, kihajtott nyakú fehér ingük vakított a kékek és zöldek közt, sapkájukon lobogtak a színes pántlikák, hangszereiken megcsillant a fák közé belopódzó, bágyadt, reggeli napsugár.

– Bágyadt, reggeli – nyugtázta Béresné.

Zsuzsannát nem zavarta meg a közbeszólás.

– A kürtös egy vastag tölgynek vetette a hátát – folytatta érzékletes elbeszélését –, s ahogy megfújta, a hangszeréből méhek röppentek elő.

– Méhek – nyugtázta Béresné.

– A csurákból meg virágpelyhek szálltak.

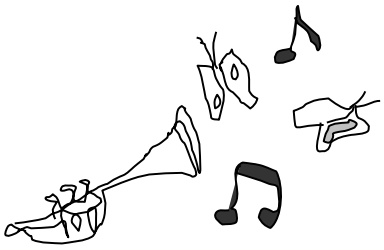
– Mi az a csurák?

– Klarinét!

– Tudtam – bólintott Béresné.

– A hegedű... – folytatta Zsuzsánna –, nem, hegedű az nem volt – emlékezett borzongva. – Nem is lehetett, persze, mert mind fúvósok voltak, és a hegedűt, ugye, nem fújják?

– Nem mindig – biccentett Béresné.

– A pisztonból viszont káposztalepkék rajzottak elő! – derült varázsos mosolyra Zsuzsánna arca az emléktől. – A szaxofonból – sikkantott –, istenem, piros szemű, zöld vízisiklók tekeredtek ki a zene dallamára, és elgyűrűztek a fűben Akarattya felé!

– Zöld vízisiklók – bólintott súlyosan Béresné.

– Mindegyik vasutas sápadt volt – folytatta Zsuzsánna –, mintha hintőporral fújták volna tele az arcukat. Csak a szemük fénylett, meg a hangszerük. Némán intettek, menjek a fák közt tovább, befelé.

– És te, persze, mentél.

– Kis tisztás világlott odébb – sóhajtott Zsuzsánna, mintha újra látná azt a tisztást – Üde, zöld füvében kutya– és macskacsontvázak hevertek, de olyan fehéren, mint a mész. Néhány lépéssel távolabb véres és nyálkás madártoll halmok közt megpillantottam a két levetett menyasszonyi fátylat. Láttukon összeszorult a szívem, de aztán észrevettem, hogy a virágkoszorúk, amelyek egybefogták a muszlint, gyökeret eresztettek a fűszálak közé. Olyan élénken és játékosan pompáztak ott, mint a festett műanyag virágok a lányom gyerekkori Poli–plakettjén. A két elveszett fiatalasszony – egyébként két egészen csúnya, rózsaszín bőrű, kövér lány –, meztelenül ült egy mogyoróbokor árnyékában. Szép vagy, szép vagyok, boldog vagy, boldog vagyok!

– Ezt most nekem mondod, vagy ők mondogatták? – kérdezte Béresné.

– Ők mondogatták – felelte Zsuzsánna valami egészen révült mosollyal nézve tovább lelkének tévékészülékét. – Egymás kibontott haját fésülték – tudósított. – Elvánszorogtam onnan – mondta rekedten –, ólomlábakon – suttogta lassan –, tovább a tisztáson át, egy bokros, bozótos rész felé…

– És akkor?

– Akkor hallottam meg a kutyaugatást. – Miféle kutyaugatást?

– Morzsa! – szakadt ki a hang torkomból, és szaladni kezdtem. A Mentesék kutyája a farkát csóválva futott elém, mellette ott haladt, némán, feketén, az Árnyék. Kibuggyant belőlem a sírás, leguggoltam az ebekhez, Árnyéknak a nyakát vakargattam, Morzsának a hasát. Hát éltek, megvagytok, csavargó népség! – zokogtam, és mosolyogtam rájuk a könnyeimen át.

Béresné most szótlanul nézte férje barátjának feleségét.

Zsuzsánna csendesen sírdogált.

– Nem tudom, mennyi időt töltöttem ott a kutyákat vakarva – szólalt meg később, szipogva, hüppögve, könnyáztatta szemmel –, azt se értettem, miért örülök azoknak az ebeknek annyira, hiszen én nem szeretem a kutyát, az anyósom tarka terrierjét kifejezetten utálom, két napig kell takarítani utána a lakást, minden tele lesz a szőrével, szagával, de erre se gondoltam akkor, azt hiszem, semmire, mintha kívül kerültem volna a téridőn – pillantott laposat Bértesné felé, de az úgy tett, mintha értené –, csak a vasutas zenészek muzsikája jutott el a tudatom pereméig...

Mintha volna onnan még tovább, gondolta Béresné, de nem tett megjegyzést.

– Egyszercsak azt vettem észre – folytatta Zsuzsánnna –, hogy tizenhárom fekete macska vesz körül.

– Tizenhárom?

– Fényes és sima volt a testük, mint egy fókáé vagy feketepárducé.

Béresné összevonta gondosan ritkított szemöldökét.

– Mire célzol ezzel, nyuszikám?

– Nem célzok én semmire – legyintett Zsuzsánna –, csak mondom, hogy mi volt. Persze, ha nem érdekel, abbahagyhatom.

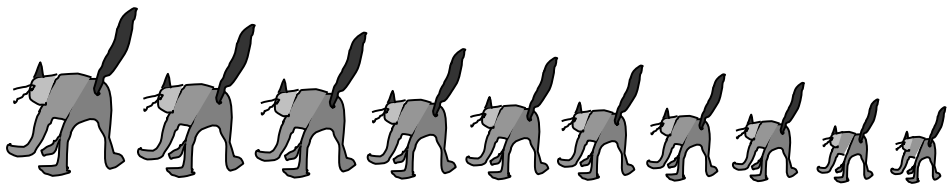
Most Béresnén volt az alakítás sora.

Úgy tett, mint akinek mindegy a világ.

Elfordult, nézelődött.

Végül:

– Érdekel – adta meg magát.

– Némán, mozdulatlanul álltak a macskák – merengett Zsuzsánna –, farkuk az égnek állt. Felsikítottam, bár nem tudom, miért. Ekkor cincogás ütötte meg a fülemet, és mindegyik macska hátán megjelent egy–egy cincérbajszú kisegér. Aprócska ostor volt náluk, mintha vezényszóra tennék, pattintottak egyet, mire mindegyik macska két lábra állt, és táncolni kezdett a vasutas zenekar melódiájára. Hallottam, valaki dúdolja is a dallamot. A Mádi doktor volt az.

– A Mádi doktor – nyugtázta Béresné. – Neked.

- Nem nekem. Csak úgy – sóhajtott Zsuzsánna. – Hátát egy másik emberi hátnak támasztva ült a fűben, egy hangaszálat rágcsált.

– Mi az a hangaszál?! – csapott le Béresné.

– Hát az, amit rágcsált – vetette oda Zsuzsánna. – Kopasz fején lassan araszolt egy fekete szarvasbogár. Lassan megkerültem őt, hát a túloldalán, hátát a doktor hátának vetve, ott ült az elveszett fuvaros. A szeme csukva volt, tátott szájjal hortyogott. Egészen idilli lett volna a kép – a macskák eltáncoltak onnan, a két kutya a lábamhoz dörgölődzve követett – ha észre nem veszem, hogy körben a bokrok ágain mindenütt irdatlan hájdarabok rezegnek, mint a frissen fejtett szalonna. A hájak között, késeit fenve, lábujjhegyen járt–kelt az elveszett, fehér sapkás szakács.

– A Lakót Aladár – bólintott Béresné.

– Tovább akartam lépni – folytatta Zsuzsánna –, de kis híján földbe gyökeredzett a lábam. Ott, ahol álltam, már kikopott a fű, és a simára taposott fölön ezer és ezer bogár nyüzsgött.

– Fúj! – szörnyedt Béresné.

– Fölöttük, ezer ezüst fonálon ezer keresztes pók hintázott, mint megannyi akrobata vagy légtornász.

– Nem undorodtál?

– El akartam szaladni onnan – bólintott Zsuzsánna –, de akkor megállt a muzsika, és én meghallottam azt az összetéveszthetetlen hortyogást.

– Miféle hortyogást?

– Hess! – mondtam a pókoknak, behunytam a szemem, és – lesz, ami lesz! – beléptem a bogártenger közepére. Különös módon egyik se mászott rám, én mégis úgy éreztem, mintha mind az ereimben szaladgálna fel és alá. Behunyt szemmel tettem néhány lépést, éreztem, tüskék karcolják végig a karjaimat. Ott álltam egy csipkebokor előtt. A hecsedli nem érett még. Óvatosan széthajtottam a tövises ágakat, hát a bokor közepén ott aludt az én emberem, soványan, borostásan, iszonyúan tágra nyitott szemmel. Láttam, hogy halálosan fáradt, de él! Álmában nem ismert fel, pedig – ezt biztosan tudtam! – hatalmas szüksége volt rám. Megszólítottam. Horváth! Szerelmem! Egyetlenem! Drágám! Különös volt, hogy ilyen szavak jöttek

az ajkamra, mert amúgy sose mondtam neki még hasonlókat se az együtt töltött húszegynéhány év során, pedig sokszor kérte, hogy becézzem, babusgassam, de én nem vagyok egy hízelkedő alkat, nem tehetek róla.

– Nem – bólintott Béresné. – Te nem.

– Felsegítettem a földről – mosolyodott el Zsuzsánna –, és hazatámogattam. Nyomunkban lépegettek a macskák, a kutyák, a Mádi doktor…

– Na, persze, még a Mádi doktor is! – bólintott Béresné.

– A két meztelen menyasszony – sorolta tovább Zsuzsánna –, az álmatag cigány fuvaros, a vasutas zenekar, az elveszett szakács, a bogarak és a káposztalepkék, mind hazatért. Én is hazatámogattam az én emberemet, lecsutakoltam – hát akkor láttam, hogy megint olyan sovány, szinte fiús a teste, mint amikor megismertem, a bordái szinte szúrtak, csak az a két izmos karja volt olyan, mint a Schwartzeneggeré.

Béresnének megint lett volna mit közbevetnie, de úgy döntött, majd a végén.

– Két hétig aludt egyfolytában – folytatta Zsuzsánnna –, nem győztem csitítani a hozzánk látogatókat, akik rosszindulatúan a szememre hányták, hogy mindennek az én vagyok az oka, mert örökké mensturálok, ahelyett, hogy szegény uramat kielégíteném, ezért éhezik folyton a világ szépségére szegény, ezért vált olyan irdatlanul falánkká, és azért csábította rossz útra az egész falut, mert én nem mondtam neki, hogy ne vállalja el a Szabó Család hatezredik folytatását, és soha többet ne írjon többet pénzért, csak a saját örömére, meg a Béresére, talán – zokogott Zsuzsánna.

Könnyei peregtek, szinte megállíthatatlanul.

– Ezt nem egészen értem – ráncolta gyönyörű homlokát a Béresné.

– Mit? – tekintett rá ártatlan, szűzi pillantással a Zsuzsánna nevű, raffinált boszorkány.

Béresnét se kellett félteni.

– Egy szót se értek az egészből – felelte kedvesen.

– Sajnálom – mondta Zsuzsánna.– Mint nyilván te is tudod, Einstein azt mondta, mindenről olyan egyszerűen kell beszélni, amilyen egyszerűen csak lehet. De nem egyszerűbben – tette hozzá édes mosollyal. – Egyébként – folytatta beszámolóját – azzal is meg lettem vádolva, hogy az is lelketlenség és kivagyiság volt a részemről, hogy nem hagytam nyerni a SCRABBLE–ben, hanem százakkal vertem rá, meg mit tudom én, ezer és egy igaztalan vádat szórtak rám.

– Rólam beszélsz? – húzta ki magát Béresné.

– Jaj, dehogy! – riadt Zsuzsánna. – Tudom, hogy te sosem vádolnál semmivel…

– Hm – nyugtázta Béresné.

– De az én szívem biztosan tudja, hogy nem ő volt, nem lehetett ő a Kajári rém!

„A szakértői elemzés során megállapítást nyert a tény, miszerint erősen valószínűsíthető, hogy a háromnapos vihart egy hatalmas has felrobbanása okozta a Dunántúl kellős közepén. A robbanást megelőző böfögések csak kisebb széllökéseket keltettek, míg a robbanás utáni végső löketet amaz alsó fuvallat okozta, amellyel a has tulajdonosa kilehelte szépséges lelkét. Az okozott károkért sem a kormányt sem az országgyűlést nem terheli semminemű felelősség.”

Fejér megyei Napló, Szeptember 4.